

Turun tuomiokirkkoseurakunnan lausunto vuoden 2024 talousarvioehdotuksesta

180/00.05.01/2021

Turun tuomiokirkkoseurakunnan seurakuntaneuvosto 11.10.2023 § 73

Esittelijä Tuomiorovasti Aulikki Mäkinen

Esittely Yhteinen kirkkoneuvosto käsitteli seurakuntayhtymän talousarviota kokouksessaan 20.9.2023 ja päätti pyytää siitä seurakunnilta lausunnon 13.10.2023 mennessä.

Seurakuntayhtymän talousarvioesitys

Vuoden 2024 seurakuntayhtymän talousarvion tilikauden tulos on 2,6 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Talousarviossa toimintatuottoja on arvioitu 9,8 miljoonaa euroa (TA 2023 +6,7% ja Tot 2022 -5%). Suurin alentuminen talousarvion 2024 ja toteutuman 2022 välillä (0,3 miljoonaa euroa) on tuissa ja avustuksissa. Tukien ja avustusten määrä ei ole varovaisuuden periaatetta noudatettaessa samalla tavoin budjetoitavissa kuin muut tuloerät.

Toimintakuluja on arvioitu 41,8 miljoonaa euroa (TA 2023 +6,7% ja Tot 2022 -5%). Talousarvion 2024 toimintatuottojen noususta 183 800 euroa on seurakuntien tuloja, joita budjetoidaan talousarvioon ensimmäisen kerran. Kun tämä jätetään huomioon ottamatta, on toimintatuotoissa nousua 0,4 miljoonaa euroa, mikä on 4,7 prosenttia vuoden 2023 talousarvioon nähden.

Henkilöstökuluja on arvioitu 24,3 miljoonaa euroa, henkilöstökulut ovat 58% talousarvion toimintakuluista. Henkilöstökulujen nousu vuoden 2023 talousarvioon nähden on 1,6 miljoonaa euroa (6,9%) ja nousu vuoden 2022 toteutuneista henkilöstökuluista on 2,9 miljoonaa euroa (13,4%).

Talousarviossa palkkojen nousu vuodesta 2023 (pois lukien sivukulut) on 1,3 miljoonaa euroa ja 7 prosenttia. Palkkoja maksetaan myös hautainhoitorahastosta, testamenttirahastosta ja vapaiden varojen rahastosta. Kaikkien seurakuntayhtymän maksamien palkkojen (pl. sivukulut) nousu on 1,5 miljoonaa euroa (7,5 %).

Muita kuluja talousarviossa on 17,5 miljoonaa euroa. (TA 2023 +1,6 %, Tot 2022 +6,7%). Käyttötalouden toimintakate on -32 miljoonaa euroa ja heikkenee 1,3 miljoonaa euroa eli 4,1 prosentilla (TA 2024 vs TA 2023). Vuoden 2022 toteutuneeseen toimintakatteeseen nähden vähennyistä on 4,5 miljoonaa (16,3 %).

Toimintakattot ja niiden euromääräiset muutokset pääluokittain alla (ulkoiset erät):

	2024	2023	erotus
Yleishallinto (PL 1)	-3 969 578	-3 897 307	72 271
Seurakunnallinen toiminta (PI 2)	-10 394 030	-10 191 995	202 035
Yht seurakunnalliset teht.(PL 3)	-7 956 147	-7 741 676	214 471
Hautaustoimi (PL 4)	-1 459 705	-1 233 489	226 216
Kiinteistötoimi (PL 5)	-8 258 658	-7 720 762	537 896
	-32 038 118	-30 785 229	1 252 889

Kuluvan vuoden talousarvioon verrattuna yleishallinnossa (PL 1) toimintatuotoissa on nousua 90t euroa (9 %). Henkilöstökulut nousevat 141t euroa (4,9 %) ja nousu muissa kuluissa on 21t euroa (1 %).

Seurakunnallisen toiminnan (PL 2) henkilöstökulut nousevat 462t euroa (5,4 %) ja muut kulut nousevat 76t euroa (0,8 %). Toimintatuottoja on budjetoitu ensimmäisen kerran seurakuntien talousarvioon, 184t eurolla.

Suurten henkilöstö- ja muiden kustannusten nousun vuoksi kaikille paikallisseurakunnille ei vuodelle 2024 riitä vuonna 2022 päätetty talousarviomääräraha ja kaikkien seurakuntien kumuloituneet siirtomäärärahat eivät riitä kattamaan kuluja.

Yhteinen kirkkoneuvosto päätti 15.6.2023, että seurakunnallista määrärahaa valmistellaan tarkistettavaksi vuoden 2024 talousarviossa siten, että lisämäärärahan tarve lasketaan vuoden 2022 toteutuneiden siirtomäärärahojen, kulujen ja tuottojen perusteella. Laskelmassa otetaan vähentävänä tekijänä huomioon vuoden 2022 aikana toteutuneet kertaluonteiset, varsinaiseen viranhoitoon kuulumattomat matkat ja muut poikkeavat kulut. Vuoden 2022 muista kuluista kuin henkilöstökuluista huomioidaan 80 % oikeuttavaksi lisämäärärahaan. Siltä osin kuin yksittäinen seurakunta tarvitsee lisämäärärahaa paikkamaan määrärahavajettaan, sitä voi saada enintään siihen määrään saakka, jolla suunnitellut henkilöstökulut vuonna 2024 ja 80 % vuoden 2022 toteutuneesta muusta toimintamäärärahasta saadaan katettua vuoden 2024 talousarviossa. Laskennassa otetaan huomioon seurakuntien arvioidut siirtomäärärahat vuoden 2023 lopussa. Uusia virkoja ja määräaikaisuuksia ei näiden seurakuntien talousarvioon saa varata. Lisämäärärahasta ei synny sen käyttämättä jääneestä osasta siirtomäärärahaa seuraavalle vuodelle.

Lisämääräraha päätettiin kertaluonteiseksi koskien vain vuotta 2024 ja se katettaisiin kokonaan seurakuntayhtymän varoista. Sillä ei

olisi vaikutuksia nykyiseen määrärahan jakomalliin eikä siten myöskään seurakuntien muuhun määrärahan määrään. Ne seurakunnat, jotka tulisivat esitetyn lisämäärähän piiriin, tekisivät seurakunnan taloudellisen tervehdyttämissuunnitelman viidelle vuodelle.

Vuoden 2024 talousarvioehdotuksessa on tällä hetkellä Martin seurakunnan, Henrikin seurakunnan ja Åbo svenska församling kohdalla budjetoitu lisämäärärahaa yhteensä 140 100 euroa. Kaikki seurakunnat joutuvat myös turvautumaan siirtomäärärahojen käyttämiseen vuonna 2024, yhteensä niitä on arvioitu käytettäväksi 542t euroa.

Taloustoimistossa on edelleen arvioitu yhteisen kirkkoneuvoston 15.6.2023 kokouksen jälkeen seurakuntien määrärahojen käyttöä sekä riittävyttä vuoden 2023 loppuun saakka ja vuoden 2024 talousarviossa.

Tällä perusteella on valmisteltu esitys, jossa kaikille seurakunnille myönnetään lisämäärärahaa 3 prosenttia vuoden 2024 talousarviossa. Kaikille paikallisseurakunnille 3 prosentin lisämäärärahan kustannusvaikutus vuoden 2024 talousarvioon on yhteensä 294 619 euroa ja sen jälkeen talousarvion alijäämä on -2,9 miljoonaa euroa. Tätä erää ei ole vielä sisällytetty liitteenä olevaan talousarviokokonaisuuteen.

Tämän lisäksi tulevat mahdolliset lisämäärärahat kolmelle seurakunnalle (Martinseurakunta, Åbo svenska församling ja Henrikinseurakunta), tämä asia selviää myöhemmin kun saadaan syyskuun talouden toteutumaluvut. Esitys kaikista lisämäärärahoista vahvistetaan esitettäväksi yhteiselle kirkkovaltuustolle talousarvion toisen käsittelyn yhteydessä.

Kuluvan vuoden verotulon positiivinen kehitys puoltaa myös määrärahan lisäystä kaikille paikallisseurakunnille. Esitys lisämäärärahasta seurakunnittain on liitteenä olevassa esityksessä.

Yhteisissä seurakunnallisissa tehtävissä (PL 3) toimintatuottoja on arvioitu vuoden 2023 talousarvioon nähden 129t euroa (20 %) enemmän. Henkilöstökulut nousevat 350t euroa (6,6 %) ja muiden kulujen nousu on 7t euroa (0,2 %).

Hautaustoimen (PL 4) toimintatuotot nousevat 121t euroa (9 %). Henkilöstökuluissa on nousua 220t euroa (16 %) ja muissa kuluissa on nousua 127t euroa (10,4%).

Kiinteistötoimessa (PL %) toimintatuottojen nousu on 87t euroa (1,4 %). Nousua henkilöstökuluissa on 407t euroa (8,8 %) ja muissa kuluissa on nousua 218t euroa (2,3%).

Seurakuntayhtymän kirkollisverokertymä oli 32,8 miljoonaa euroa vuonna 2022 ja vuonna 2021 verotuloja kertyi 32,1 miljoonaa euroa. Vuodeksi 2023 budjetoitiin 31,5 miljoonaa euroa. Vuodelle 2024

arvioidaan kirkollisverotuloja 32 miljoonaa euroa 1,20 kirkollisveroprosentin mukaisesti.

Valtionrahoitus arvioidaan kuluvan vuoden perusteella 4,5 miljoonaksi euroksi ja verotuskulut 565t euroksi. Keskusrahastomaksuja arvioidaan 3,4 miljoonaa euroa. Arvo-paperisijoitusten kirjanpitoon realisoituneita nettotuottoja arvioidaan talousarviossa 1 miljoonaa euroa ja lainojen korkokuluja 0,7 miljoonaa euroa.

Vuosikate on 988t euroa ja tilikauden poistoja on arvioitu 3,6 miljoonaa euroa. Vuosikate ei riitä poistojen kattamiseen ja tilikauden tuloksesta muodostuu 2,6 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Seurakuntayhtymän ja hautainhoitorahaston investointiesitykset on käsitelty yhteisen kirkkoneuvoston kokouksessa 7.9.2023.

Hautainhoitorahaston talousarvioesitys

Hautainhoitorahaston toimintatuotot ovat 2,3 miljoonaa euroa, laskua tuotoissa on 315t euroa (-12 %), mikä johtuu Jaanin asuintalojen peruskorjauksesta. Toimintakulut ovat 4,4 miljoonaa euroa. Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista on 2,6 miljoonaa euroa, 58%. Toimintakate jää miinukselle 2,1 miljoonaa euroa.

Sijoitustoiminnan tuottoihin arvioidaan vuoden 2024 talousarvioon 7 miljoonaa euroa tuloja ja kuluihin arvioidaan 4,1 miljoonaa euroa. Nettotuotoksi sijoitustoiminnassa arvioidaan 3 miljoonaa euroa. Hautainhoitorahaston sijoitusten tuottoa tulevaisuudessa vähentävät 2022–2023 seurakuntayhtymälle myönnetyt lainat 6 miljoonaa euroa (kotiutettu sijoituksista), Jaanin asuintalojen rahoitus hautainhoitorahaston varoista sekä vuonna 2024–2026 suunnitellut antolainat seurakuntayhtymälle rakennusinvestointeihin. Korkotuottoja seurakuntayhtymälle myönnettyistä lainoista on vuodelle 2024 arvioitu 407t euroa. Antolainoja yhtymälle on ensi vuoden investointiohjelman mukaisesti arvioitu 9,4 miljoonaa euroa.

Rahoitustuottoja on yhteensä talousarviossa 3,3 miljoonaa euroa ja vuosikate on 1,2 miljoonaa euroa positiivinen. Poistoja on arvioitu 319t euroa ja tilikauden tulos jää positiiviseksi 902t euroa. Vapaaehtosiin varauksiin varaudutaan 200t eurolla ja tilikauden ylijäämäksi muodostuu 702t euroa.

Piikkiön hautainhoitorahaston talousarvioesitys

Piikkiön hautainhoitorahastossa on toimintakuluja 6 012 euroa. Vuonna 2024 hoitohautoja ja -vuosia on jäljellä neljä. Piikkiön hautainhoitorahastossa hautojen hoito päättyy vuoden 2024 lopussa.'

Turun tuomiokirkkoseurakunnan seurakuntaneuvosto lausuu talousarvioesityksestä seuraavaa:

Tuomiokirkkoseurakunta pitää tärkeänä niin kaikille seurakunnille annettavaa lisämäärärahaa kuin vaikeassa taloudellisessa tilanteessa olevien seurakuntien tukemista erillisellä määrärahalla.

Vuoden 2025 kehystä laadittaessa on turvattava seurakuntien toiminta ja tarkasteltava ylipäättään yhteisen seurakunnallisen toiminnan ja seurakuntatoiminnan välistä suhdetta. Seurakuntien toiminta perustuu lakisääteisiin tehtäviin, jotka on pystyttävä kaikissa oloissa turvaamaan. Moniammatillisen työn kehittäminen ja seurakunnallisen työn uudistuminen edellyttää rakenteellisia ratkaisuja suhteessa yhteisiin seurakunnallisiin tehtäviin.

Huolestuttavaa on niin kiinteistökulujen kuin hautatoimen kulujen voimakas kasvu. Seurakuntayhtymän on rahanjakopäätöksissään kiinnitettävä huomiota siihen, mikä on seurakunnallisen toiminnan perustehtävää ja mikä voidaan jättää tekemättä. Kiinteistökulujen kasvu täytyy saada hallintaan rakentamalla vähemmän ja kustannustehokkaammin sekä luopumalla vähällä käytöllä olevista kiinteistöistä.

Esitys	Seurakuntaneuvosto antaa yllä olevan lausunnon
Päätös	Esityksen mukaan.